

gedeelte der kinderen tot de Ned. Herv. Kerk. Hoe moeten onze diakenen, naar roeping en plicht in de gegeven omstandigheden met dit gezin handelen?

(Niet behandeld punt der vorige Conferentie. Op verzoek weer geplaatst.)

12. Sluiting.

Buitenland.

Zwitserland. Waarin stelt onze academische jeugd belang?

Over deze vraag geeft de correspondent van de Zürcher sectie in het blad van de „Zürcher-Vereniging“ (April 1917) het volgende ten beste:

„Vergeleken met vorige semesters treedt het sociale vraagstuk sterk op den achtergrond. Dit kan ten deele te wijten zijn aan de onverkijkelijke tooneelen, die tegenwoordig in de sociale democratie afgespeeld worden. De meest geslaagde avonden waren die, waarin over kunst en religie werd gediscussieerd. Dan werden de sprekers hartochtelijk, kwam er nauw contact en gaf men zich vrij. Gedragen door algemeene sympathie kan men het wagen te spreken van persoonlijke ervaringen. De tijden zijn voorbij, waarin het spreken over Godsdienselijke dingen in studentenkringen voor een onmogelijkheid gold. Bij Turgenjew is de vader gelooft, de zoon is koud wetenschappelijk. Voeger werd gezegd, Nietzsche is een gevaar, men moet zich in acht nemen tegen diens kettersche leer. Ook deze tijd is voorbij. De Zarathustra staat op onze boekenplank — half opengesneden. Voornamelijk twee vormen van het religieuze leven bezemen ons belang in: de sterke krachtige leer van het komende Godrijk, gelijk die door de Godsdienselijke sociale voorgestaan wordt, en de leer van de persoonlijke Godsbeschouwing, die ons als nieuwe romantiek in Maeterlinck en Agnes Günther, als innige Christelijke vroomheid in Rainer Maria Rilke, als diepe mystiek in Frans Werfel en andere jongeren, voor ons staat. Wie kan zeggen dat hij niet met een beide stromingen medegaat? Beide leven in ons, onvermengd, voortdurend wisselend. Kan het ons verwonderen, dat deze stemming in het rijk van het denken tot een nieuwe metafysiek, tot een heiligt verwerken van het intellectuele brengt? Vrijheid, leven, methaphysiek, religie — zij leiden ons tot Bergson. Zijne gedachten zijn voor velen van ons noodwendig geworden. Hij bracht ons bevrijding, leven, realiteit. Hoe gaarne zagen wij van critiek af, omdat wij willen gelooven. En dit is weder wonderlijk, daar onze lievelingsdichters Russet zijn. In de eerste plaats Dostojevski en Tolstoj. Bij hen vinden wij het gehele leven, volle overgave aan het menselijke, hartelijkheid; bij hen vinden wij verzachting van het intellectuele; zij schetsen ons echte menschen — kleine, verachtelijke, groot, zachte menschen, die wij toch allen moeten liefhebben. Wij luisteren naar hen, hoe zij met een heet hoofd over God en onsterfelijkheid strijden — zoo menschelek zoo verheven. Wellicht zijn deze Russet persoonlijk gelijk wij zouden willen zijn: zoo onbelast met de traditie van een mechanisch-mathematische eeuw zouden wij gaarne zijn, zoo fijn zouden wij willen gevoelen zoo vrij van drijverij zouden wij willen wezen.“

De Bazelche „Kirchenfreund“ zegt dat deze beweging trekken van overeenkomst heeft met die welke in West-Zwitserland gevonden wordt: afkeer van het intellectuele, het afzien van critiek, daar men tot het geloof komen wil, neoromantiek. Het orgaan van den Christelijken Studentenwereldbond voor Zwitserland constateert, dat er een streven is om zich van wijsgerige en theoretische discussies los te maken, om een religie te bezitten, die het vóór alles mogelijk maakt te gelooven.“

Indien dit alles zijn oorsprong heeft in of leidt naar tot de kennis van den Christus, welke gesproken heeft: „die Mij heeft gezien, heeft den Vader gezien“, zal het ons van harte verheugen. De ware Godsbeschouwing ligt toch in de kennis van den eenigen Middeelaar Gods en der menschen.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

VELELEI WEGEN.

V.

WISSELING.

Van deze leer was Willem blijkbaar reeds in zijn jeugd. Hij bezat een goeden aanzien, doch gevoelde geen lust zijn gaven te gebruiken. Hoe minder werk hij te doen kreeg hoe liever. Bij spelen en pret maken was hij een voorman, doch allen ernstigen arbeid haatte hij.

Geen wonder dat de beide broeders niet met elkaar konden opschieten. Rijkert ging stil maar volhardend zijn weg. Willem was lui en droef maar voerde niets uit. De een wilde liefst werken de ander luiere. Zoo leefden de twee zoons, schoon onder één dak, toch eigenlijk van elkaar verwijderd.

Beiden waren, gelijk hun zusters, christelijk opgevoed. De vreeze des Heeren was hun gedrag voor oogen geboden als een begerlijk goed. Maar noch Rijkert noch Willem strekten er zich naar uit. De een was liefst bezig met nuttigen arbeid, de ander met zijn vernam. Voor iets hoogers te leven kwam althans in hun jonge jaren bij geen der broeders op.

Toen Rijkert en Willem te groot werden voor de schoolbanken, kwam natuurlijk de vraag wat zij worden zouden. Het liep er op uit dat Rijkert bij vader op de boerderij kwam, en Willem zou gaan studeren voor rechtsgeleerde. Wel had geen van beiden den rechten lust tot het vak hen toebedeeld, maar men wist er niets beters op, en het ging naar het Fransche spreekwoord: Als men niet kan krigen wat men gaarne heeft, moet men gaarne hebben wat men krijgt.

Het duurde niet lang of Rijkert was vaders rechterhand op de boerderij. Bij het melken der koeien, plukken van vruchten, het verzorgen van het vee, bij alles en allerlei betoonde hij zich vlij en ijverig, en nam al spoedig vader en de zusters heel wat werk uit de hand. Toen hij zeventien jaar was, deed hij reeds het werk van een volwassene knecht. Soms werd hem zelfs het doen van groote inkoop op de markt toevertrouwd, en bijna altijd kwam het goed uit.

Wat Willem betreft, deze moest natuurlijk zijn verdere opleiding ontvangen van geleerde menschen, die in het dorp waar hij woonde niet veel te vinden waren. Gelukkig was de dominee bereid hem voortreest te onderwijzen in de oude talen en in meer dat hij later zou noodig hebben. Eenige maanden daarna werd hij in de nabij gelegen stad ter school besteld om dan later de hogeschool te bezoeken.

Dusver was alles tamelijk goed gegaan. Het leeren ook van moeilijke dingen viel Willem niet zwaar, en zoo lang hij bij den predikant was, die trouw de hand aan hem leide, maakte hij snelle vorderingen. Op de school werd het anders. Daar was hij een onder velen en kon niet afzonderlijk op hem zoo gelet worden. Toen kwam de oude lust tot lanterfanten en luiere weer boven, en geruimen tijd kon hij er aan botvieren al kreeg hij zoodoende een kwaden naam. Veel gaf hij daar niet om, maar toen het eindelijk spaak liep en hij veel straf kreeg, werd het woord bewaardheid van vader Cats:

Het leeren moet niet zijn gedaogen, De lust moet zitten in den jongen.

Nu begon de lust tot studeren bij Willem sterk te minderen. Twee maanden later namen zijn ouders hem van de school af, en kwam hij in een handelzaak om opgeleid te worden. Daar stelde men zich veel van voor. De jonge man kreeg nu een leven vol afwisseling. Nu eens was hij op kantoor, dan weer in de pakhuizen of moest toezicht houden op het verzenden van goederen. Elken dag had hij tevens een der kantoorboeken bij te houden. Kortom over verveling kon hij niet klagen.

Des te meer viel weldra te klagen over zijn traagheid en slordigheid. Herhaaldelijk kwam hij des morgens te laat. Reeds de eerste week verzuimde hij het boek bij te schrijven, zoodat hijna een geheele dag ontbrak. Dit berokkende hem een ernstige bestraffing, die voor een oogeblik hielp. Maar weldra begon het oude heve leven weer.

Gelijk te begrijpen was kon dit niet lang duren. Als onbruikbaar werd hij weggezonden. Wat nu? Thuis wist men niet beter te doen dan den laiaard op de boerderij werk te geven. Daar was hij voortdurend onder opzicht en had Rijkert ten voorbeeld van ijver en plichtbe trachting.

Maar hadden ook vader en moeder gemeend dat het zoo wel gaan zou, daarin vergisten zij zich.

Willem had nooit veel lust in het boerenwerk betoond. Want het vroeg opstaan stond hem tegen. Ook het spitten en wieden haatte hij, wijl de rug er wel eens zeer van deed. En zoo had hij telkens een reden of liever een voorwendsel om het werk te schuwen dat hij bovendien wat min en gering vond. Dat Rijkert aan dat alles niet dacht en ijverig zijn werk deed, kon Willem eigenlijk niet goed verdragen. Maar hij zei er niets van uit vrees voor vader, die er zeker en met recht boos om zou geworden zijn. Vader had toch al spoedig op Willem's luiere gewezen, en had hem menigmaal teksten voorgedragen als: „Ga tot de mieren gij luiard, zie hun wegen en word wijs“, of: „De luiheid doet verscheurde kleederen dragen“. Ens moest Willem toen hij den ganschen dag geluierd had des avonds voor het naar bed gaan nog zezmaal een berijming van een woord van Salomo uitschrijven. Ik ken die nog.

Ik ging eens 't kornveld langs des tragen

En trad voorbij zijn wijngaard heen;

Ach 't waren distelen alleen,

Die overal mijn oogen zagen,

En 't muurwerk eens van hechten steen,

Lag open en uiteengeslagen.

Maar zijn verkeerden weg verlaten, zijn weg beteren, daaraan dacht de jongeling niet, en evenmin om daartoe bij den Heere kracht te zoeken.

Mettertijd ontstond er tusschen de twee broeders een blakende vijandschap. Rijkert beklagde zich telkens dat Willem hem meer tot last dan tot hulp was, en de laatste werd afgunstig en boos als Rijkert werd geprezen. Het hee eindelijk zoo hoog, dat de broeders meermalen in hevige twist geraakten, die vader slechts met moeite kon stillen. Toen er eindelijk ook vechtpartijen ontstonden, vond de oude boer het raadzaam er een eind aan te maken. Willem werd weer naar de stad gezonden; thans als leerling op een kantoor. Hij zou daar echter maar een schijnje verdienen. Wat hij verder bepaald noodig had, zou vader er bijpassen. Maar zei deze uitdrukkelijk tot Willem, „weet wel dat dit geld afgaat van uw deel in de erfenis. Ge moet reeds lang voor u zelf kunnen zorgen zooda uw broer Rijkert, maar ge zult, vrees ik, tot niets degen. Uw luiheid is uw ongeluk.“

Ook deze woorden richtten bij Willem weinig uit. Hij ging naar de stad, naar het kantoor, maar zonder den rechten lust, en zonder voorname om het nu beter te maken. Liefst had hij niets gedaan dan zijn genot najagen. Wat 't kantoor betreft, daar had men spoedig genoeg van hem, gelijk hij van 't kantoor. Het einde was dat hij ook hier zijn ontslag kreeg en dus weer even ver was als toen hij het leven in de maatschappij begon.

Maar nu was vaders geduld uit. Hij zei Willem ronduit dat hij niet van plan was zijn leven lang voor zijn zoon te zorgen, daar dit volkomen onnoodig was als deze maar werken wilde.

HOOGENRIK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BERGEPEN: Waarder, Joh. S. Langen, te Gouda. — Oldhove, Dr. H. W. Smit, prop. te Ierske. — Kapelle-Biesdijne, A. Scheele, te Veere. — Hilward, H. Brinkman, te Glanerbrug. — Onstwedde (Gron.), H. Lanning, te Dwingelo (Dr.). — Veenendaal, G. R. Kuiper, te Alblasdard. — Gameren, L. L. Jaspers, te Beekbergen. — Den Ham (Ov.), H. Hummel, te Breda.

AANGESLOTEN: Oldeloorn (Fr.), H. Hasper, te Schiermonnikoog.

BEDANKT: Koudekerk a/d. Rijn, H. Ph. Ingwersen, te Berlikum. — Koudum, C. J. Hakman, te Hartingen. — Waardhuizen, H. Dekker, te Venlo. — Gendren, F. Staaf Pen, te Colijnplaat. — Landmeer, A. J. de Boer, te Garrelswier. — Anna-Jacobpolder, M. M. Horjus, te Ond-Loosdrecht. — Nieuw-Loosdrecht, R. de Jager, te Kamerik. — 's-Graveland, J. Hoekstra, te Vries. — Zwoeloo, H. Ligter, te Pieterburen.

Hoofddorp (Haarlemmermeer). In de predikantsvacature alhier zijn op het tweemaal geplaatst: Da. K. van Anken, te Pernis en N. Y. van Goor, te Groningen.

Nederlandach Hervormde Kerk.

BERGEPEN: Montfort en Blauwkapel, C. J. Leemans, te Oostervolde (G.). — Rheden, G. A. van der Hooft, te Overschie. — Hoorn, H. A. Enklaar, te Berkhout. — Wierden, N. Warmels, te Neerlangbroek. — Waanepervien, H. J. W. Grolman, te Capelle a/d. IJssel. — AANGESLOTEN: Doornspijk, A. H. J. G. van Voorthuizen, te Zegveld. — BREDANKT: Goudveld, A. H. J. G. van Voorthuizen, te Zegveld. — IJsseldijk, J. N. Pattist, te Aardenburg. — Den Burg op Texel, D. J. Lander, te Giessen-Nieuwkerk.

Advertentiën.

ONDERHOUD: J. E. W. BUUREN, Wedn. van A. Hemmes, EN R. D. GEERDS. Leuwarden, 30 Augustus 1917. Groningen, Radeangel 39.

GETROUW: Dr. L. M. BOUMAN, Arts, Wedn. van A. Bouwes, EN P. A. VAN DER VEGTE.

De Heer en Mevrouw BOUMAN—VAN DER VEGTE danken voor de talrijke blijken van belangstelling vóór en bij hun huwelijk ondervonden.

Zwolle, 5 Sept. 1917.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Keizersgracht
No. 166,
AMSTERDAM.

GOLDSCHMEDING
PIANO'S - ORGELS.
KALVERSTRAAT 56 - WARMOESSTRAAT 141.
UTRECHTSCHESTR. 119 - KEIZERSGR. 209-303
AMSTERDAM.

DE SCHEURKALENDER

MARANATHA

ONDER REDACTIE VAN

Dr. J. J. KNAAP Gen.

EN

Dr. J. C. DE MOOR

geeft voor het jaar 1918 een

bijzonder mooi Schild

en als PREMIE het prachtige boek

HET EENZAAM BIDDEN

DOOR

Dr. J. J. KNAAP.

Vijfde druk.

Prijs van den Kalender f 0.60
Kalender met Premieboek f 1.00

In alle plaatsen worden geschikte personen gevraagd om tegen flinke provisie in eigen kring met dezen kalender te colporteren.

Met weinig moeite zijn flinke verdiensten gewaarborgd. Op aanvraag worden prospecten met condities toegezonden door den Uitgever.

KAMPEN. J. H. KOK

Verkocht:

100 4 Ver. voor L. en M. U. L. D.
op Ger. Grondsl. 80 %
100 3 Ger. Kerk te Nieuwkerk a/d. IJssel 60 %

Aangeboden:

1000 4 Chr. Ver. voor de Verpl. van Lijders aan vallende ziekte. Bod. 80 %
500 4 Johannesstichting. 80 %
1000 3 Hoenderloo. 80 %
100 4 Gerst. Kerk te Slotdijk. 80 %
100 4 Ver. voor Lager Onderwijs op Ger. grondsl. te Gapinge. 80 %
100 4 Ver. v. Ger. L. Ond. te R'dam. 80 %
100 4 Idem te Spilkenisse. 80 %
500 4 Veldwijk. 80 %
100 4 Idem. 80 %
100 4 Ver. de Zondingszaak. 80 %
100 4 Sonnevand. 80 %
100 4 Sch. m. d. Bijbel te Lekkerkerk. 80 %

HELDERTS & Co.,
AMSTERDAM.

Egalantiersgracht 15.

Verschenen in de Serie

Voor Onderwijs en Opvoeding

Uitgaven van het Gereformeerd Schoolverband:

No. 13

Het Lied der Schepping op onze Scholen

('t Natuurkundig Onderwijs in verband met de Gereformeerde Beginselen)

DOOR

A. JONKMAN.

Prijs f 0.50.

AMSTERDAM.

DRUKKERIJ DE STANDAARD

De Herant

VOOR DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Bureaux: N. Z. VOORBURGWAL 59-60, Amsterdam.

ADVERTENTIE-PRIJS:

van 1-6 regels f 1.20
iedere regel meer f 0.20

CONTRACTEN:

Bij contract voor het verbruik binnen één jaar van minstens:

500 regels 16 cents per regel

1000 " 14 " " "

2000 " 12 " " "

De Groninger Brandwaarborg - Maatschappij.

HOOFDKANTOOR

GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.

Speciale afdeling voor H.H. Predikanten en Onderwijzers, voor Kerken en Scholen, alsmede voor leden van „Patrimonium“.

Als uw wangen bleek worden,

Als u merkt, dat uwe lichaamskrachten afnemen,
Als u begint te vermageren,
Als u last hebt van duizelingen,
Als hoofdpijn u nu en dan plaagt,
Als u onrustig slaapt,
Als u last hebt van hartkloppingen,
Als u 's morgens vermoeid wakker wordt,
Als u zwaaien hebt in hoofd en ooren,
Als u pijn in rug en ledematen hebt,
Als de levenslust u ontbreekt,
Als u afgemat gevoelt,
Als u zenuwachtig zijt,

dan is het tijd

om genezing te zoeken. Want al de bovengenoemde verschijnselen wijzen er op, dat uw lichaam verzwakt is en uw zenuwen overspannen zijn en ook uw bloed dringend behoefte heeft om versterkt te worden. Door tijdig in te grijpen, en een goed bloed-, lichaam- en zenuwversterkend middel te gebruiken, kunnen ernstige ziekten voorkomen worden en kunnen volkomen gezondheid, kracht en levenslust weer uw deel worden. Wacht daarom niet, maar begin dadelijk genezing te zoeken, die u beslist zult vinden door het gebruik van

Mijnhardt's Levetogen

Bij het gebruik hiervan kunt u van succes verzekerd zijn.
In bussen van 90 ct., f 1.75, f 4.25, f 8.25.
Verkrijgbaar bij Apothekers en Drogist.

SIMOONS & Co.,
Commissionairs in Effecten.

Amsterdam, Damrak 65, Kamers 1 en 2.
Baarn, Schoolstraat 55.

Mr. G. H. A. GROSHUDE Jr.
Accountant, Lid van het Ned. Inst. v. Aoc.
Singel No. 303, T. 1233 N.
AMSTERDAM.

belast zich met inlichten en controleeren van administraties en alle andere accountantswerkzaamheden.

Heden verscheen:

Een Haagsch Driemanschap

in de worsteling om het Christelijk Onderwijs

door H. NIEUKERKE,
Hoofd der Charitable-Sociëteitschool te 's-Gravenhage.

Met portret van H. EEROBEEK, F. RUMSCHEIDT en G. P. POST.

Prijs f 0.60.

Alle Christelijke onderwijzers zijn ongetwijfeld knoepers.
Verkrijgbaar bij iedereen solieden boekhandelaar en bij de Uitgevers

BUURMAN & DE KLER, Leiden.

GANZVOORT'S Orgelhandel

Diezerstraat 116, Zwolle.

Zeer groote keuze. Vraagt s. v. p. ons Standard Orgel.

Heerlijke muziek. - Prachtige kasten.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen.

Voor de Vereniging:

Aan Contributies:

door den heer D. Lyberse te Arnhem f 1;
door den heer W. Mol te Idkenhuizen f 4;
door den heer B. W. van Straaten uit Almkerk f 37.50, uit Nieuwendijk f 33, uit Werkendam f 24.75, uit Sleuwijk f 2, uit Woudrichem f 1, samen f 98.25; door den heer H. Pos te Hoofddorp f 7.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):
van de Gereformeerde Kerk te Bolsward A f 10.234; te dito B f 8.87; te Cubaard f 5.65; te Esmeralda f 4; te Gaast, ca. f 7.50; te Makkum f 11.76; te Oosterend f 7.57; te Pliam f 16.85; te Pingjum f 4.49; te Schettens f 56.12; te Tjerkwerd f 5.21; te Wiltmarum f 11.48; te Wommels f 30.534; te Wons f 7.76; te Rookingen f 13.69; te Loenen f 2.82; te Vinkenveen f 8.26; te Vreeland f 2.70; te Wilnis f 12.754; te Abcoude f 4; te Baambrugge f 4.83; te Braukelen f 9.10; te Mijdsrecht f 13.374; te Apeldoorn f 72.80; te Barneveld f 13.97; te Beekbergen f 2; te Dieren f 21.514; te Epe f 8.26; te de Gildhorst f 9.054; te Heerde f 13.45; te Kootwijk f 2.50; te Voorst f 13.03; te Voorthuizen f 15.79; te Wapenveld f 6.70.

Aan Schenkingen:

door Dr. R. van Reenen uit Nes f 5; door den heer H. Pos te Hoofddorp van E. v. Spe f 5.

Voor de Medische Faculteit:

(Contributies) door den heer A. de Visser Jr. te Oostkapelle f 9.50 (verbeterde opgave).

door den heer K. Dingemans te Grijskerke f 13.75.

Voor het TE KORT:

door den heer W. Pos te Hoofddorp van A. de R. f 2.50.

Voor het Studenten Studiefonds:

a deposito ontvangen: door Dr. R. Minnema te Garfip f 11.50.

TH. RUYS Gen., Penningmeester.

Amsterdam, Keizersgracht 162.

Lezers van

Dag- en Weekbladen

IN DE

Spoorwegwagens

werpt Uwe Couranten, na ze gelezen te hebben, in de bussen voor de Ziekenhuizen op de Perrons van de Spoorwegstations aanwezig; daarmede verricht u een nuttig werk.

Laat ze vooral niet in den wagen liggen.

Dit blad werd
Bijdragen van
van dit blad
Advertentiën aan
Insendingen,
vragen, kunnen

„Ew 30

Het is een
Almachtige
door de zon
wolken in de
Drielei k
een gansch
van het lich
duisterd wor
tweede plaat
die zich saft
omhoog dree
staat dan als
die de hitte
toespreekt.

Nu kan in
zijn volk, en
een gansch
hemel nog ge
heldere heme
kunnen als
nieuwen heme

De keer, d
staat dan ool
daarin, dat d
aldriven, en
altos gedeke
lucht boven e

Zoolang n
het boven om
een donkere
licht doorheen
licht van der
hart opwekt,
ons bedreigt.

Het is dan
Gods toorn
flikkering van
ons met een
maar als nede

Zoo nu is
waar in de be
de reddende ge

Maar treedt
het bange ont
treedt voor d
schicht het d
glans door de
watermassa h
dan 't helde
den zielstoest
verkeert. Nog
vleinde heet
zich spreiden
het wolkenheir
voor ons afbe

Dit nu spr
omdat de voo
blik onzer be
dwenen ware,
geloovigen zo
o, Gewissel
is zelfs van
onzer wederge
gedaan; doch
in Romeinen
verkeerde, als
werking der z
mensch, wie
lichaam dezes
het dan ook
dat ook de
dit leven zijn
volle gehoorza
den dood ste
alle zonde af
oogenblik toe
gebed en in
die in de Her
schulden“.

Al is dan o
volk afgedre
Boven het li
blijven er to
vollen glans
nu maar, of d
blijven zóó al
heerschten, of
worden, en a
Immers dit
die Gods volk
trekking uit al
als een volk.

Ook voor
de zoo ernst
zonden zich
als een doore
dan wel of
toebrenging
voorheen.

Van het laa